



L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2025

IS-SEBA' SENA **IL-MALTI** **IL-ĦIN: Sagħtejn**

L-Isem: _____ Il-Klassi: _____

Għall-istudent/a:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

Għall-għalliema:

II-MARKI	L-Orali	15	
	Il-Fehim mill-Qari	20	
	Il-Metalingwa	13	
	Il-Kitba	25	
	Il-Letteratura	15	
	Is-Smigh	12	
	IT-TOTAL	100	

Kummenti:

Aqra sewwa din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

Il-Barbier ta' Hal Warda

Għal hafna snin, matul is-seklu li għadda, ma kienx hemm hliet Wiżu l-barbier fir-raħal u għalhekk tista' tgħid li l-irġiel u t-tfal kollha kienu jmorru jaqtgħu xagħarhom għandu. Wiżu kien tgħalliem jaqta' x-xagħar ma' nannuh u meta dan irtira, Wiżu sar il-barbier tar-raħal minfloku. (par.1)



Il-barbier ma kienx jismu Wiżu iżda kulhadd hekk kien isibu. Hadd ma kien jgħajjatlu b'ismu. Hawn min jgħid li dan il-laqam kien ġej mingħand nannuh li fil-ħanut tax-xagħar, quddiem kulhadd, kien isejjaħlu hekk. (par.2)

Kien hemm żmien meta Wiżu tħajjar jidħol qassis imma marritlu l-vokazzjoni u baqa' ġuvni. Kien joqgħod ma' oħtu li kienet miżżewġa lil Ġigi l-bennej u kellha sitt itfal, kollha bniet! (par.3)

Wiżu **kien magħmul niexef** u twil, b'xagħar folt u iswed, u b'par mustaċċi li tant kien kburi bihom. Kien bniedem nadif u jhobb kollox f'postu, iżda l-ħanut fejn kien jaqta' x-xagħar minn kmieni filgħodu sal-għabex, baqa' kif kien fi żmien nannuh u qatt ma biddel xejn. (par.4)

Ilsien il-barbier ma kien jieqaf qatt, **dejjem itaqtaq!** Kien jifhem f'kollox u jippretendi li jaf b'kulma qed jiġri fid-dinja. Kien iħobb jaqra hafna u dan forsi kien jgħin biex jagħti l-impressjoni li wara t-Tabib Borg, il-kappillan u s-surmast, Wiżu kien l-aktar bniedem għaref fir-raħal. (par.5)

Meta aħna t-tfal konna mmorru għandu biex naqtgħu xagħarna, Wiżu kien jagħmlilna kaxxa tal-injam taħt il-kuxin biex inkunu aktar fil-għoli u jkun jista' jaqtgħalna xagħarna sew u **mingħajr xkiel**. Meta kont immur ma' sieħbi Godwin, tgħidx kemm kont nidhaq nara lil ħabibi, li kien oħxon daqs bettija, jipprova jidħol bejn id-dirgħajn tal-pultruna. Kull meta kont immur naqta' xagħri ommi kienet tgħidli, "Għidlu jħaffilek!" biex Wiżu jaqtagħli xagħri qasir hafna halli ndum ma nerga' mmur u nqallgħu nofs xelin! (par.6)

Imma r-renju ta' Wiżu bħala l-barbier tar-raħal wasal fi tmiemu wkoll. Habbta u sabta kien ġie lura t-tifel ta' Ċettina mill-Amerika u dan fetaħ dak li llum insejħulu hairdressing salon. (par.7)

(Silta meħuda u addattata mill-ktieb *Minn tarf sa tarf tat-triq* ta' Charles Casha)

Wieġeb il-mistoqsijiet skont is-silta li qrajt.

20

1. Din l-istorja sseħħ
 - i. ☐ f'Malta tal-lum.
 - ii. ☐ f'Malta tas-seklu li għadda.
 - iii. ☐ fi żmien ir-Rumani. (marka)
2. Wiżu
 - i. ☐ kellu sitt itfal.
 - ii. ☐ kien joqgħod waħdu.
 - iii. ☐ ma kienx miżżewweġ. (marka)
3. Wiżu kien illitterat, ma kienx jaf jikteb u jaqra.

Veru ☐ Falz ☐

(marka)
4. Min għallem lil Wiżu s-sengħa ta' barbier?
_____ (marka)
5. Fis-silta, l-awtur ma jgħidilniex x'kien jismu tassew Wiżu.

Veru ☐ Falz ☐

(marka)
6. Min kien Ġiġi l-bennej?
_____ (marka)
7. Semmi żewġ persuni importanti f'Hal Warda minbarra s-surmast.
 - i. _____
 - ii. _____(2 marki)
8. Għal liema raġuni Wiżu ma sarx qassis?
_____ (marka)
9. X'taf tgħid fuq Godwin, il-ħabib tal-awtur?
_____ (marka)
10. Kemm kien iħallas l-awtur ta' qatgħa xagħar għand Wiżu?
_____ (marka)

11. Għaliex taħseb li r-renju ta' Wiżu bħala l-barbier tar-raħal intemm?
_____ (marka)
12. Mis-silta sib il-kelma li tfisser
- a) refa' mix-xogħol, ma baqax jaħdem (*par. 1*) _____ (marka)
- b) inżul ix-xemx (*par.4*) _____ (marka)
- ċ) bravu, intelligenti, espert (*par. 5*) _____ (marka)
13. Aghżel it-twegiba t-tajba li tfisser dawn l-espressjonijiet fil-kuntest tas-silta:
- a) **kien magħmul niexef** (*par. 4*)
- i. ☐ kien irqiq ħafna
- ii. ☐ ma kien jiekol xejn
- iii. ☐ ma jħobbx jixrob (marka)
- b) **dejjem itaqtaq** (*par. 5*)
- i. ☐ il-ħin kollu jkanta
- ii. ☐ jgħid ħafna
- iii. ☐ jaħdem bla waqfien (marka)
- ċ) **mingħajr xkiel** (*par. 6*)
- i. ☐ mingħajr imqass
- ii. ☐ bla tfixkil
- iii. ☐ bla flus, b'xejn (marka)

Għall-użu tal-għalliema biss (ara l-iskema tal-marki):			
♦ Marki għall-ortografija/punteġġjatura:	2	1	0

1. Imla l-vojt tas-silta skont kif mitlub fil-parentesi. L-ewwel waħda hija lesta bħala eżempju. (6 marki)

Karl, il-kuġin tiegħi, għandu (in-numru **10** fi kliem) **għaxar** snin. Hu jhobb ħafna (**il-plural** ta' kelb) l-_____ u meta għalaq sninu qala' poodle tassew (**aġġettiv** bl-għerq s-b-ħ) _____ li semmieh Rex. Karl (**verb fl-imperfett** bl-użu tal-għerq ħ-r-ġ) _____ lill-kelb passigġata kuljum wara (**artiklu** quddiem sitta) _____, xhin ikun lesta l-homework u ġie mill-Mużew. Il-ġimgħa l-oħra, meta kienu mexjin fil-ġnien, Rex (**verb fl-perfett** bl-użu tal-għerq ħ-r-b) _____ u Karl tgħidx kemm beka. B'xorti tajba l-kelb instab ftit ħin wara u Karl qallu, "Darb'oħra (**in-negattiv** ta' igri) _____ waħdek meta nkunu fil-ġnien għax ikolli nagħmillek iċ-ċinga!"

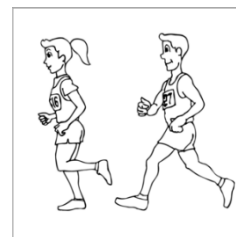
2. F'kull sentenza hemm **żball ortografiku**. Aqta' linja tahtu u mbagħad ikteb il-kelma mingħajr żbalji fl-ispazju ta' taht. (4 marki)

a) Nhar is-Sibt sejrin ġurnata il-baħar.

b) Il-ġizirana tiswa disa' u disgħin ewro.

ċ) Il-kamra fiha żewġ bibin u tliet twieqi.

d) Fit-tellieqa ġejt l-erbatax il-wieħed.



3. Ikteb is-sentenzi fl-ispazju provdut u žid **żewġ sinjali** tal-puntegġjatura għal kull sentenza. (3 marki)

a) għada se mmorru nixtru mill-imsida.

b) Is-Sajf jibda f'Ġunju u jispiċċa f'settembru.

ċ) Qala rigal sabiħ u kif fetħu stagħġeb u qal, "Xi ġmiel "

Taqsimat Ċ: IL-KITBA

♦ Ikteb bejn **120 u 150 kelma** dwar **WIEHED** minn dawn is-sugġetti.

25

Tkomplija ta' djalogu

1. **Immagina li l-annimal li għandek id-dar beda jitkellem. Kompli dan id-djalogu bejnietkom.**

Animal: Ejja qum minn hemm għax għandi l-ġuħ!

Jien: Ara...Mela int tgħallimt titkellem? Dan minn mindu 'l hawn? He nara, taf x'jismek?

Animal: Tajba din mhux ovvja li naf ismi, mhux Rico tgħajjatli int?

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- X'kienet ir-reazzjoni tiegħek? Hadt gost li l-annimal beda jitkellem jew le?
- L-annimal minn dejjem kien jifhmek meta tkellmu?
- Qallek xi affarijiet li jieħu gost jagħmel miegħek?
- Semmielek xi affarijiet li jdejqquh?



JEW

Tkomplija ta' djalogu

2. **Kompli dan id-djalogu bejn ġgant u pitirross.**

Il-ġgant: Ara siehbi l-pitirross! Reġa' wasal żmienek u qed nieħu gost narak fil-foresta tiegħi.

Il-pitirross: Bongu Sur Ġgant, iva jien nieħu gost nigi hawn għax naf li int tilqagħni u tista' tipproteġini.

Il-ġgant: Użgur li nipproteġik, daqskemm int gustuż u ħafif. Kemm nixtieq li kont bħalek!

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Taħseb li l-pitirross jixtieq li jkun kbir u b'saħħtu bħall-ġgant jew le?
- Kif iħossu l-pitirross meta jinduna li xi nies qed jippruvaw jaqbduh?
- Kif iħossu l-ġgant meta jinduna li ħafna nies jibzżgħu minnu?
- Taħseb li l-ġgant jixtieq ikun ħafif u li jista' jtir?



JEW

Kitba ta' rakkont

3. **Frigt fil-gallarija u sibt aljen. Irrakkonta x'gara.**

Ghajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Kif hassejtek kif rajt l-aljen u x'ghamilt?
- L-aljen kif spiċċa fil-gallarija tiegħek?
- Skoprejt xi haġa interessanti fuq il-ħajja tal-aljeni?
- X'ghamel l-aljen, baqa' miegħek jew mar xi mkien?



JEW

Kitba ta' rakkont

4. **Dakinhar għal ftit m'għeriqtx. Irrakkonta x'gara.**

Ghajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Mort tgħum jew kont fuq xi dgħajsa / vapur?
- Ma' min kont?
- Kif seħħ l-inċident?
- Kif salvajt? Għenek xi hadd jew irnexxielek issalva waħdek?



Numru tal-għażla tal-kitba: _____

Aqra din is-silta u wara wieġeb il-mistoqsijiet.

(15-il marka)

Malli kien joqrob l-ewwel ta' April qalb in-nannu kienet tagħmel 'tikk'. Issa kienet ilha sejra sewwa l-bičča li ta' kull sena t-tfal jaraw kif jagħmlu biex jidhqu daħqa kbira bin-nannu Ċens. U kull darba kien jirnexxihom isibu ċajta eħxen u eħrex mis-sena ta' qabel. Darba minnhom, Irene bagħtitlu bukkett fjuri b'biljett daqs dinja meħmuż miegħu ffirmat "mis-Sinjura Ermelina Xriħa" u mimli kollu bews u kliem ta' mħabba. Min-naħa l-oħra n-nannu dejjem jittanta jbellgħalhom xi waħda minn tiegħu, imma qatt ma għabha żewġ. Dak il-ħali ta' Tony kien ġurdien xih wisq biex jirnexxilek tidħaq bih. (par. 1)



Imma dis-sena n-nannu ħalef li joqgħod b'seba' għajnejn miftuħin beraħ, mhux biss biex ma jħallihomx jgħaddu ż-żmien bih, iżda wkoll biex jara jsibx mezz kif ipattihom b'waħda tajba. Tgħidx kemm kien ilu jaħseb biex jara jsibx xi ċajta oriġinali. Imma kollu ta' xejn. U l-ewwel ta' April wasal. (par. 2)

Malli n-nannu daħal id-dar wara l-quddies, u resaq lejn il-kamra tal-ikel, sab lil Tony u Marisa qed jikkonfoffaw ras imb ras, u Irene maqsuma bid-daħq ftit 'il bogħod minnhom. Izda malli ħassew lil nannuhom jidhol fil-kamra, it-tfal infirdu u b'lehen wieħed Tony u Marisa daru jgħidulu: "Nann, għadu kemm ċempillek is-Sur Bertu Borg. Qallek li f'xi l-għaxra għandu jgħaddi ħalli jkellmek ftit. Qallek jekk ma tistax, ċempillu." (par. 3)

(Meħuda u addattata mill-istorja *L-EWWEL TA' APRIL* ta' Trevor Żahra)**1. Din is-silta**

- i. ☐ tinforma lill-qarrej.
- ii. ☐ tagħti gost lill-qarrej.
- iii. ☐ twissi lill-qarrej.

(marka)

2. Karattru ewlieni f'din is-silta:

- i. ☐ is-Sinjura Ermelina Xriħa.
- ii. ☐ is-Sur Bertu Borg.
- iii. ☐ in-nannu Ċens.

(marka)

3. Semmi żewġ karattri prinċipali oħra f'din is-silta.
 _____ u _____ (2 marki)
4. 'Qalb in-nannu kull sena kienet tagħmel *tikk'* tfisser:
 i. ☐ in-nannu kien iħoss uġiġħ f'qalbu.
 ii. ☐ in-nannu kien iħoss dwejjaq f'qalbu.
 iii. ☐ in-nannu kien iħoss li ġejja xi praspura. (marka)
5. Mill-ewwel paragrafu sib **similitudni**, iktibha u fissirha.
 Is-similitudni: _____ (marka)
 It-tifsira: _____ (marka)
6. X'turina l-frazi 'gurdien xiħ' dwar il-karattru ta' Tony?
 _____ (marka)
7. Taħseb li Ermelina Xriha kienet mara li teżisti tassew? Ghaliex?
 _____ (2 marki)
8. In-nannu Ċens kien raġel
 i. ☐ ħażin u makakk.
 ii. ☐ bla ħażen u reliġjuż.
 iii. ☐ arroganti u superv. (marka)
9. L-espressjoni 'ħalef li joqgħod b'seba' għajnejn miftuħin beraħ' tfisser li n-nannu ried _____ (marka)
10. Din is-silta titkellem dwar iċ-ċajta tal-ewwel ta' April. F'madwar 30 kelma iktib dwar xi ċajta li qrajt dwarha jew li, xi darba, għamilt jew għamlulek.

 _____ (3 marki)

L-Ewwel Parti

Taħriġ A: Aghżel it-tajba.

(5 marki)

1. Għar famuż f'Malta huwa
 - i. ☐ L-Għar tal-Iburdan.
 - ii. ☐ Għar Dalam.
 - iii. ☐ Għar Ħasan.

2. L-Għar tal-Iburdan fih l-għoli ta'
 - i. ☐ żewġ sulari.
 - ii. ☐ sular.
 - iii. ☐ tliet sulari.

3. L-għar ifforma meta l-ilma beda jgħaddi mill-blat
 - i. ☐ b'rata mgħaġġla.
 - ii. ☐ b'rata baxxa.
 - iii. ☐ bil-mod ħafna.

4. L-Għar tal-Iburdan huwa għar
 - i. ☐ xiħ.
 - ii. ☐ antik.
 - iii. ☐ żagħżuġ.

5. In-nies
 - i. ☐ ma ħaffrux u ma kabbrux il-passaġġi tal-għar.
 - ii. ☐ ħaffru u kabbru wħud mill-passaġġi.
 - iii. ☐ qatt ma daħlu fl-għar.

Taħriġ B: Imla l-vojt.

(3 marki)



1. L-għar huwa ideali għall-friefet il-lejl għax għandu medda kbira ta' ambjent _____.
2. Il-friefet il-lejl jużaw l-għar għar-raqda tax-_____ u għar-raqda _____ matul il-bqija tas-sena.

Taħriġ Ċ: Immarka hux VERU jew FALZ skont dak li smajt fis-silta. (4 marki)

		Veru	Falz
1.	In-nagħli jikber sa 5 ċm.		
2.	Il-friefet il-lejl għandhom bżonn l-għerien biss.		
3.	Il-friefet il-lejl joħorġu jfittxu l-ikel filgħaxija.		
4.	Il-bexx fl-għelieqi ma għandux effett fuq il-friefet il-lejl.		

TMIEM IL-KARTA